Протокол
№

гр. София, 17.03.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 38 състав,**
в публично заседание на 17.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **7698** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл.142, ал.1 ГПК вр. с чл.144 АПК, на именно повикване в 14.30 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „ДАЛЛ БОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД – редовно уведомен, представлява се от адвокат Н. Л., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ – редовно уведомен, представлява се от ст.експерт М. с пълномощно по делото и юрисконсулт А. Я., с пълномощно по делото от днес.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ О. Х. Т. – редовно уведомено, не се явява.

Съдът прекъсва съдебното заседание в 14,33ч. за изчакване на вещото лице.

Съдът възобновява съдебното заседание в 14,35ч.

В залата се яви вещото лице О. Т..

СТРАНИТЕ /поотделно/: Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ, предвид липсата на процесуални пречки,

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА съдебно-техническа експертиза от вещото лице Т., постъпила на

10.03.2025г., извън срока по ГПК.

АДВОКАТ Л.: Не възразяваме срещу непредставяне на експертизата в срок. Моля да се пристъпи към изслушване заключението на вещото лице.
ЮРИСКОНСУЛТ М.: Не възразявам срещу непредставяне на експертизата в срок. Нямам възражения за изслушване на експертизата.

СЪДЪТ ПРИСТЪПВА към изслушване на експертизата, като сне самоличността на вещото лице:
О. Х. Т. – българин, български гражданин, неосъждан, без дела и родство със страните и заинтересованост от изхода на делото. Предупреден за наказателната отговорност, която носи.
Предупредено за наказателната отговорност по чл. 291 от НК. Обеща да даде вярно заключение.

СЪДЪТ пристъпва към изслушване на заключението по СТЕ.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Представил съм писмено заключение, изготвено лично от мен, което поддържам.
АДВОКАТ Л.: От какво естество и от какъв вид следва да бъдат взетите мерки, за да се прогнозира, че те биха се указали обективно достатъчни за предотврати на потенциална кибер атака.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Подобен тип въпроси би следвало, да се зададат предварително, за да мога да се подготвя, но с оглед характера на така зададения въпрос както и в самата експертиза упоменах. Много е трудно за такъв голям период назад във времето да се направи качествен и адекватен анализ, така че да се проверят какви са били възможните рискове, които биха били в този момент и съответно мерките, които да се предприемат, така че да бъдат адекватни на тези рискове. Самият факт, че има пробив в системата означава, че въпреки предприетите мерки, които съм описал и не са никак малко - те в крайна сметка са недостатъчни, тъй като е налице пробив.
АДВОКАТ Л.: Да разбираме ли, че Вие свързвате реализирането на пробив с недостатъчното мерки.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Абсолютно, и ще отговоря защо: защото ако и в други компании се осъществяват атаки във всеки един момент, но там където е реализиран пробив под една или друга форма, означава, че системата за сигурност има необходимост от актуализация, има необходимост от подобрение, така че подобен тип пробив да не бъде успешен.
АДВОКАТ Л.: Вярно ли е, че самите кибер атаки, които потенциално могат да бъдат осъществени се характеризират с по-високо ниво на техническо усъвършенстване , с тях се цели предотвратяване на вече въведени стандарти, съобразно стандартите мерки?
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Подобен въпрос студенти го изучават 4-5 години, как да отговоря за няколко минути. Самият факт, че има пробив в системата означава, че има нужда от подобрения.
АДВОКАТ Л.: Има ли установен регулаторен държавен стандарт, с който да се изисква от частните корпорации да подържат конкретни мерки, така че да се стига до определени мерки за предотвратяване на кибер атаки.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Това е по-скоро юридически, отколкото технически въпрос.

Стандарт трудно може да се определи, в случая Вие сте предприели такъв, който е свързан с ISO, от което съм впечатлен, защото това е международен стандарт и изисква сертификати и съответни тестове, които се правят. След като дружеството има такъв стандарт означава, че е стандартизирано дружество, което е предоставило стандарт ISO27001. Вие сте отговаряли на тези изисквания, т.е това което сте положили като грижа за информационната Ви система според стандарта е удовлетворявало изискванията, но това не означава, че е било достатъчно. Впечатлен съм от мерките, които са взети и за сървърите и за ежедневната база, в която съхранявате данните и правите бекъп. По принцип банките го правят на три дена това нещо, а Вие го правите всеки ден.

АДВОКАТ Л.: Нямам повече въпроси към вещото лице.

ВЪПРОС НА СЪДА: Да уточним, банките правят на три дни бекъп, а те са го правили всеки ден?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Всяка една стъпка, която правите било то в частната фирма, банковия сектор или държавния сектор от електронна гледна точка те запазват тези следи, движенията, трансфери на парични суми. Ако се случи някакъв срив в системата по някакъв начин, тази информация те трябва да имат някъде съхранена така, че да може да се възстанови и да се вдигнат системите отново. Повечето банки това го правят на три дни, т.е на три дни съхраняват някъде тези данни. Първо, че те го правят на две места едното е в ISO, другото е извън ISO чисто физически и другото, което ме впечатли, че те го правят на ежедневна база, т.е ако нещо се случи днес, те могат веднага да възстановят данните. Никой не е застрахован от такова нещо. То е като една врата с ключалка, колкото и да е секретна тя ,след като е направена от човек ,тя може да бъде преодоляна.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Това, което казахте, че се прави всеки ден от фирмата от кога се прави?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Такъв въпрос не ми е поставен и съответно не съм го поставил и аз на фирмата.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Искам да разбера дали към момента на пробива те са правили това нещо реално, защото те след пробива са предприели доста мерки и искам да уточня дали това е правено и преди това.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Това е правено, но то няма отношение.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Искам да попитам за стандарта, който казахте, че има дружеството той е за информационните системи, а има ли стандарт, който е за защита на личните данни.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Такъв въпрос, не ми е задаван и няма как да отговоря, плюс това пак казвам, че това е юридическа част.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Ние сме посочили, че те нямат такъв стандарт. Този стандарт е № 27701.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Това няма отношение към моята материя. Аз не съм компетентен юридически.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Какъв времеви период обхваща изследването във връзка с изследването на експертизата ?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Този, който е зададен по самите въпроси 2021г. -2023г. и в тази връзка на стр. 6 от експертизата съм посочил в този период 2021г.-2023г., мерките които са предприети, политиките, методологията и процедурите във връзка с периода, който е зададен, като съм упоменал тези, които да влезли в сила в съответната година.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Това, че политиките ги има, това гаранция ли е че те се спазват?
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Това не е моя работа.
СТ.ЕКСПЕРТ М.: Установихте ли какви технически и организационни мерки е имало в дружеството към момента на осъществяване на пробива в периода 2021г. - 2023г.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: В експертизата съм посочил, че това е период от преди почти 3-4 години. Трябва да си там, да си на място, да направиш анализ няма как в такъв период назад във времето да гадаеш какво е било и да прецениш и риска и съответно и атаката.
СТ.ЕКСПЕРТ М.: Нямам повече въпроси към вещото лице.
ВЪПРОС НА СЪДА: В отговор №2 на страница 7 пишете, че „предприетите мерки са адекватни, достатъчни и пропорционални за постигане на основните цели на мрежовата и информационната сигурност. Това, че мерките сами по себе си са били преодолени от атака на кибер престъпници не означава, че предприетите мерки са недостатъчни“. След това в отговор №4, в последното изречение казвате: „може да се каже, че предприетите от администратора на лични данни мерки биха се квалифицирали като средни, но очевидно те са недостатъчни, което е видно от осъществената успешно кибер атака“. Няма ли известно противоречие в оценката Ви за достатъчност на мерките?
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Б. за този въпрос. Бих искал да Ви дам един пример с автомобил. П. си един автомобил, който захранвате с гориво, той може да се движи по пътищата, защото има гориво, но за да е технически изряден трябва да мине тест, който да удостовери, че превозното средство е технически годно и има право да се движи по пътищата.
СЪДЪТ: Т.е мерките му позволяват да поддържа организационна мрежова свързаност, да работи и т.н, но не гарантира сигурността му срещу пробив.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Този пробив по принцип можеше да стане и преди 2 или 3 години.
СЪДЪТ: На практика има мерки на ниво мрежова информационна сигурност и други мерки, които са от по-висок порядък, които са за кибер сигурност. За администратори на лични данни има ли стандарт, който да ги задължава да поддържат по-високо ниво на кибер сигурност?
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Всяко дружество, всяка информационно структурна единица сама по себе си тя полага съответните грижи и усилия да предотврати зловредни атаки, вируси, спам и т.н.. Те са предприели мерки, направили са това, което към онзи момент е трябвало да го направят и то за момента е било „Ок“ до момента, в който не се е случил този пробив, което е наложило да наложат след този инцидент двуфакторно удостоверяване. Доколкото знам след този инцидент няма пробив в системата и изтичане на данни.
СТ.ЕКСПЕРТ М.: Защо в продължение на шест месеца те не са разбрали, че има такъв пробив.
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Този въпрос трябва да се зададе на тях. Лицето, което е направило пробив е било достатъчно компетентно да познава системите за сигурност и да има високо ниво на ай ти информация и боравене с данните. То е изчакало да мине една година след пробива, за да им даде обратна връзка, че нещо се е случило. Това е направено с цел логовете, които хакера е направил да не се запазват така, че ГДБОП да не могат съответно да го проследят. Това не е случайно лице. Това е лице, което е наясно с начина, по който се работи системата и причината те да бъдат

по-късно уведомени и да бъде изискан подобен „подкуп“, което е силна дума, но да бъде изискана някаква сума за това, което хакера ,е направил е именно да мине тази една година и така данните, които логовете са установени да бъдат заличени, съответно те да не могат да го проследят, съответно и ГДБОП да не може да го проследи.
СЪДЪТ: Може ли да се направи системата така, че да информира веднага?
ВЕЩОТО ЛИЦЕ Т.: Системата го е разпознала като приятелски вход, затова му предава данни, тя ако го разпознае като неприятелски по някакъв начин, ще спре да му предава данни. Представям справка декларация.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Нямаме въпроси към вещото лице. Да се приеме заключението.

СЪДЪТ по доказателствата

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА изслушаното заключение. Да се изплати възнаграждение на вещото лице в размер на определения и внесен депозит, за което се издава РКО за сумата от 800 лв., като с оглед представената справка-декларация.
ОПРЕДЕЛЯ окончателен размер на възнаграждението на вещото лице в размер на 1100 лв.
УВЕЛИЧАВА възнаграждението на вещото лице със сумата от 300 лв., като
ЗАДЪЛЖАВА жалбоподателя в 7-дневен срок от днес да представи документ за плащане на допълнителната сума, след което на вещото лице ще бъде издаден РКО и за нея.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Представям писмено становище по експертизата.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Нямаме други доказателствени искания.

СЪДЪТ, предвид изчерпване на доказателствените искания на страните и като счете делото за изяснено от фактическа страна,

О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО

АДВОКАТ Л.: Моля като вземете предвид събраните доказателства както и подробно изложените доводи да отмените процесният акт като незаконосъобразен, нищожен. Моля да счетете обжалвания акт за нищожен и при условията на евентуалност да вземете в предвид, че ако той бъде третиран юридически като НП, че са изтекли давностни срокове в приложимата нормативна уредба към процесния случай. По същество се установи по категоричен начин липсата на реализирано административно нарушение от страна на дружеството. Моля да вземете предвид и заключението на вещото лице, от което се установява недвусмислено, че са били взети необходимите и достатъчни мерки от гледна точка на етапа на техническо равнище, релевантен към момента на предполагаемият, но недоказан КЗЛД теч. Претендирам разноски. Моля да ми предоставите срок за писмени бележки.

СТ.ЕКСПЕРТ М.: Моля да отхвърлите жалбата като неоснователна и недоказана и да потвърдите обжалваното решение като правилно и законосъобразно. КЗЛД е

упражнила законосъобразно нормативно определените и функции, свързани с контрола по спазването на регламента. В практиката безспорно установена е възможността предвидените административни наказания да бъдат налагани както в рамките на производство по реда на ЗАНН, така и по реда на АПК, когато КЗЛД действа като колективен административен орган, чиито актове и решения се обжалват по реда на АПК. В хода на разглеждане на уведомлението КЗЛД недвусмислено е констатирала, че администраторът е допуснал нарушаване на сигурността при осъществяване на дейността си, а именно трето злонамерено лице хакер е осъществило неправомерен достъп до информационните системи на дружеството съдържащи лични данни на около 250 000 лица. Това включва три имена, ЕГН, имейл, телефон, в част от случаите пълни данни по лична карта, пълни данни по шофьорска книжка и банкова сметка и други като този нерегламентиран достъп до системите на жалбоподателя е осъществяван в период от над шест месеца без дружеството да разбере за това. В хода на проверката администратора съобщава, че задълбочен анализ на риска във връзка с обработването на лични данни на физически лица преди нарушението на сигурността не е извършван. При налагане на корективната мярка „имуществена санкция“ на администратора на лични данни от надзорния орган са съобразени всички обстоятелства при разглеждане на случая, така че мярката да бъде подходяща, необходима и пропорционална с оглед осигуряване на съответствието с разпоредбите на регламента. По делото съм представила писмено становище, в което подробно са изложени аргументи в тази насока и с оглед изхода на спора. Моля да ни бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение.

СЪДЪТ, като счете делото за изяснено и от правна страна, ОБЯВИ че ще се произнесе с решение в едномесечен срок.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на страните за писмени съображения в 7-дневен срок от днес.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 15.02 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: